

การสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็ก

A Capital Accumulation with Sufficiency Economy

Philosophy of Small Enterprises

เกริกเกียรติ รสหอมกวิวัฒน์*

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*e-mail: rothom@gmail.com

Received: January 9, 2018

Revised: March 2, 2018

Accepted: March 24, 2018

Krerkkiat Rothomphiwat

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและปัจจัยที่มีผลต่อการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็ก ผู้วิจัยใช้การวิจัยภาคสนามโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์กลุ่ม และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่ที่กิจการเป้าหมายรวมถึงการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อมูลมาประมวล จัดระบบโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็กเริ่มจากเดิมที่ดำเนินธุรกิจผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อะไหล่เครื่องจักรกล และแปรรูปโลหะป้อนให้กับโรงงานอุตสาหกรรมที่ย้ายฐานการผลิตมาอยู่ในประเทศไทย แต่ต้องประสบกับกระแสทุนนิยมโลกจนต้องกู้ยืมสินเชื่อบริษัททำให้ประสบปัญหาจึงตัดสินใจขายเฉพาะตัวโรงงาน โดยเป็นการเช่าโรงงานแทนหลังจากที่สามารถชำระหนี้ได้หมด จึงระดมสมองจากพนักงานกำหนดกลยุทธ์ธุรกิจด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างองค์กรให้เกิดความมั่นคง ผลที่สืบเนื่องจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้บริษัทมีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นทุกปีสามารถซื้อที่ดินเป็นของตนเองจำนวน 12 ไร่ เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 1 ล้านบาท เป็น 22 ล้านบาทในปี พ.ศ.2558 และได้สร้างโรงงานแห่งใหม่ขึ้น ทำให้องค์กรมีกำไรสามารถดำเนินธุรกิจให้อยู่ได้ในระยะยาว กระบวนการที่ส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จ คือ กระบวนการสร้างกลยุทธ์ขององค์กร และกระบวนการบริหารจัดการ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการสะสมทุนแบบพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็ก คือ ปัจจัยเกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข การพึ่งตนเองขององค์กร ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันความเสี่ยง รวมถึงการสร้างองค์ความรู้คู่คุณธรรม ปัจจัยทางด้านนวัตกรรมองค์กร ได้แก่ นวัตกรรมการบริหารจัดการ นวัตกรรมเทคโนโลยีแบบพอเพียง และนวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยเกี่ยวกับทุนในการขับเคลื่อนองค์กร และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร ทำให้องค์กรสามารถสะสมทุนที่เป็นทุนนิยมแบบพอเพียงได้เป็นผลสำเร็จ เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ในการสะสมทุนได้จริง ซึ่งเป็นทุนนิยมแบบพอเพียงที่มีชีวิต ที่วิสาหกิจขนาดเล็กใช้ในการดำเนินธุรกิจ จากทุนของตนเองอย่างพอประมาณแบบค่อยเป็นค่อยไปเน้นที่กำไรในระยะยาว เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจให้อยู่ได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: การสะสมทุน ทุนนิยมแบบพอเพียง วิสาหกิจขนาดเล็ก นวัตกรรมองค์กร เทคโนโลยีแบบพอเพียง

Abstract

This research aimed to study the process and factor affecting capital accumulation with sufficiency economy philosophy of small enterprises. The research methodology used in-depth interview, group interview, participant observation, expert review and then they were processed and organized by presented the results of the analysis in the form of description.

The results found that the process of capital accumulation with sufficiency economy philosophy of small enterprises. They started from the manufacturing business of automotive parts, mechanical parts and metalworking to feed them to the industrial factory, where relocated in Thailand but it must be faced with the capitalist world to borrow debt to invest. The problem was decided to sell the only house of factory and rented it instead after the debt can be paid off. Brainstorming from the employees to formulate a business strategy with the sufficiency economy philosophy in order to create a stable enterprise. The result of business operation used the sufficiency economy philosophy. The company had increased retained earnings every year and to be able buy land of 12 rai, increased registered capital from 1 million baht to 22 million baht in the year B.C. (2015) and build a new factory and made organization profitable to run a business in the long run. The process that results in successful organization was organizational strategy and management process. The factor affecting to sufficiency capital accumulation successfully of small enterprises was related to sufficiency economy philosophy consisted of 3 phases of 2 conditions:- self-organization, rationality the formulation of risk immunity and the creation of moral knowledge. The factor of innovation: management innovation, the sufficiency technological innovation and human resource management innovation, the factor of driven-capital and the stakeholders in the organization that could accumulate capitalist capitalism successfully. They were proof the core concept of sufficiency economy philosophy to be used to actually accumulate capital, which was the living sufficiency capitalist that small enterprise used to run their business. Their capital was modest, focusing on long-term profit and used in business to stay in the long run.

Keywords: Capital Accumulation, Sufficiency Capitalism, Small Enterprise, Organization Innovation, Sufficiency Technology

บทนำ

การสะสมทุนเพื่อให้เกิดความร่ำรวยมั่งคั่งได้นั้นในหลักวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐศาสตร์การเมืองหรือเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก มักจะดำเนินธุรกิจด้วยระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเป็นหลักและปัจจุบันก็ได้พัฒนาไปเป็นระบบทุนนิยมโลกแบบโลกาภิวัตน์ที่ไร้พรมแดน ผู้ที่มีเงินทุนมากกว่ามีสายป่านที่ยาวไกลมีโอกาสมากกว่าที่จะมีโอกาสในการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าทุนขนาดเล็กอันเนื่องมาจากช่องว่างและกฎหมายที่เอื้อต่อการสะสมทุนในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมทำให้ธุรกิจทุนขนาดใหญ่หรือทุนข้ามชาติ ระหว่างทุนระดับวิสาหกิจขนาดเล็กมีอำนาจทางเศรษฐกิจไม่เท่ากัน ผู้ที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจมากกว่าใช้อำนาจเปลี่ยนแปลงกลไกตลาดเพื่อแสวงหาความมั่งคั่งและอำนาจทางเศรษฐกิจมารวมศูนย์ที่กลุ่มของตนโดยใช้วิธีการควบคุมการพึ่งพาและการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

เพื่อชี้นำการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตน รวมทั้งการผูกขาดระบบเศรษฐกิจทำให้มีผู้แข่งขันน้อยราย “มือที่มองไม่เห็น (Invisible Hand)” จะทำหน้าที่ในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ นั่นคือ พลังของตลาดและการแข่งขันจะกระตุ้นให้มนุษย์ทำกิจกรรมที่สร้างกำไรและความมั่งคั่งให้แก่ตนเองแบบไร้ขีดจำกัดและก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาและมีความขัดแย้งอย่างรุนแรง (Piampongson, 2012)

Zsolnai (2009) เห็นว่า หลักเศรษฐศาสตร์ตามระบบทุนนิยมที่นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมีหลักการสำคัญคือ (1) การทำกำไรสูงสุด (Profit-Maximization) (2) การกระตุ้นความต้องการ (Cultivating Desires) (3) การแข่งขันในตลาด (Introducing Markets) (4) ใช้กระแสโลกเป็นตัวชี้นำ (Instrumental Use of the World) และ (5) ใช้หลักจริยธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ (Self-Interest Based Ethics) จะ

เห็นได้ว่า นายทุนเป็นผู้ครอบงำและผูกขาดปัจจัยการผลิตที่แรงงานใช้ในกระบวนการการผลิต ในยุคปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้สถานที่แห่งใดที่มีแรงงานราคาถูก ทุนข้ามชาติเหล่านี้ก็จะย้ายฐานการผลิตไปที่นั่นเพื่อความสะดวกได้เปรียบในเรื่องการแข่งขันและต้นทุน โรงงานของทุนใหญ่ผูกขาดต่างชาติและภายในประเทศเป็นกิจการขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพและกำลังการผลิตสูงก็จะทำให้ต้นทุนของสินค้าต่ำกว่าที่รับจ้างผลิตโดยวิสาหกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจขนาดใหญ่มีทุนมากกว่ายังสามารถโหมการโฆษณาทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักในตลาดด้วย เมื่อสินค้าที่ผลิตโดยวิสาหกิจขนาดเล็ก แข่งขันไม่ไหวก็ต้องเลิกกิจการหรือลดฐานะเป็นผู้รับจ้างผลิตสินค้าที่เป็นส่วนประกอบของบริษัทขนาดใหญ่เหล่านี้ ก็จะนำเอาสินค้าที่ผลิตโดยวิสาหกิจขนาดเล็กที่ค่าแรงต่ำ ดัดยี่ห้อดังของตนไปขายทั่วโลกในราคาสูง สภาพการณ์ที่ร้านค้าขายปลีกเครื่องอุปโภคบริโภค หรือที่เรียกว่าร้าน “โชห่วย” และร้านค้าย่อยต่าง ๆ กำลังเผชิญอยู่ทุกวันนี้ เป็นตัวอย่างเด่นชัดที่สุดของการที่วิสาหกิจขนาดเล็กถูกเบียดขับโดยทุนใหญ่ผูกขาดต่างชาติอย่างรุนแรงและไม่เป็นธรรม คนชั้นนายทุนไทยจึงไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเป็นปึกแผ่นภายในสังคมไทย ระบบทุนนิยมของประเทศไทยจึงทำได้เพียงทุนนิยมแบบพึ่งพา (Dependency Capitalism) เช่นเดียวกับประเทศโลกที่สามที่ต้องมารับจ้างหรือรับช่วงการผลิตจากบริษัททุนข้ามชาติ (Prasartset, 1980).

ในขณะที่เศรษฐศาสตร์แนวพุทธจะแยกแยะเรื่องความทุกข์ ความพอเพียง และความพุ่มพวยเกินพอดีออกให้เห็นความแตกต่างจากกัน การเติบโตทางเศรษฐกิจนั้นจะเป็นสิ่งดีเฉพาะเมื่อถึงจุดพอเพียง การเติบโตแบบไม่มีที่สิ้นสุด และการบริโภคแบบไม่มีขีดจำกัด รังแต่จะก่อความพินาศ เศรษฐศาสตร์แนวพุทธจะตั้งอยู่บนพื้นฐานอันมั่นคงของหลักการใช้ทรัพยากรแบบที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก กล่าวคือเป็นเศรษฐกิจแบบยั่งยืนถาวร ในทางตรงกันข้าม เศรษฐศาสตร์แบบตะวันตกตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างไม่ปราณีปราศรัย และใช้แบบที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ไม่คิดถึงขีดจำกัดในการผลิตและการบริโภคเป็นระบบเศรษฐกิจแบบไม่ยั่งยืน (Schumacher, 2014)

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้มีการนำเสนอโดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ แล้วก็ได้มีการสรุปเป็นทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระราชดำรัส เพื่อเป็นแนวทางการดำรงชีวิตและแนวทางในการพัฒนาประเทศแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดในปี

พ.ศ. 2542 การสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็ก หรือแม้แต่วิสาหกิจขนาดใหญ่ ยังไม่เคยมีใครศึกษามาก่อนว่าสามารถสะสมทุนได้หรือไม่อย่างไร ขณะเดียวกันก็ได้มีผู้คิดริเริ่มโดย Phanthasen & Term (2003); Piampongsan & Team (2006) ได้สรุปไว้ในงานวิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยได้สำรวจสถานะองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ว่าจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจการถ่ายทอดความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการวางแผนนโยบายและในการนำไปปฏิบัติต่อไปได้ข้อสรุปเพื่อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต ว่าควรมีงานวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นแนวโน้มที่สำคัญของการวิจัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ควรมีการประยุกต์ใช้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในภาคธุรกิจ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปยังทุกภาคส่วนและทุกระดับในสังคม แต่ก็ยังมีได้ มีการศึกษาทฤษฎีการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน

จากสถานการณ์ดังกล่าวภายใต้บริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหาระดับชาติ ทั้งภาครัฐผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดเล็ก และภาคแรงงานต้องให้ความสำคัญที่จะต้องยกระดับคุณภาพชีวิตการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการผลิตของทรัพยากรมนุษย์ให้ก่อเกิดการพัฒนาของตนเองอย่างเร่งด่วนเพื่อเสริมสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเพื่อเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การสะสมทุนที่เป็นทุนนิยมแบบพอเพียง การสร้างสุขด้วยพลังแห่งศรัทธาให้กับบุคลากรขององค์กรที่จะทำอย่างไรให้เขาอยู่กับองค์กรที่ยาวนานเพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สามารถนำมาใช้ในการสะสมทุนให้กับวิสาหกิจขนาดเล็กได้หรือไม่เพราะอะไร ถ้าวิสาหกิจขนาดเล็กสามารถสะสมทุนได้จะมีรูปแบบและกระบวนการในการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของวิสาหกิจขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของวิสาหกิจขนาดเล็ก

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) (Praditsilp, 2012)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) พนักงานและผู้บริหาร บริษัทที่เอ็มดีทูลส์ จำกัด 16 คน และ 2) วิทยากรผู้ให้การศึกษาฝึกอบรมจากภายนอก 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) การสำรวจเอกสาร มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นนอกเหนือจากการสัมภาษณ์ 2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) 3) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดเล็ก และ 4) เครื่องบันทึกเสียงและการจดบันทึกข้อมูลในขณะสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (1) ด้านการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการรวบรวมข้อมูลมาแล้วนำมาวิเคราะห์ในเบื้องต้นโดยจัดระบบข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล (Data Synthesis) เพื่อนำเสนอในรูปแบบการบรรยายโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรที่นำไปสู่กระบวนการสะสมทุนของวิสาหกิจขนาดเล็ก

2. การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยการนำข้อมูลที่ผ่านวิเคราะห์แล้วมาสังเคราะห์ข้อมูลและตีความ สร้างข้อสรุปจากข้อมูลเชิงรูปธรรมและเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่ค้นพบ จากนั้นนำมาสังเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนกและจัดระบบหมวดหมู่ (Typology and Taxonomy) เป็นการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา (Podhisita, 2001)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อลดทอนข้อมูลที่ไม่จำเป็นได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน มีความหมายร่วมกันอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้ดีที่สุด เก็บข้อมูลตลอดเวลาจนถึงขั้นสรุปผล มีการแยกแยะกลุ่มข้อมูลเพื่อสะดวกในการจัดหมวดหมู่ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และเขียนข้อสรุปการวิจัยในลำดับต่อไปมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนกและจัดระบบหมวดหมู่ เป็นการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบ โดยนำข้อมูลมาจำแนกการกระทำ กิจกรรม ความหมาย ความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องการจัดระเบียบข้อมูล เป็นการจัดข้อมูลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานนำข้อมูลไปสู่การแสดงผล

เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของข้อมูลในชุดเดียวกันที่ได้แบ่งออกเป็นหัวข้อหลักไว้ในการวางแผนการวิจัย

2. การสรุปผลการศึกษาและแปลความหมาย เมื่อข้อมูลได้ถูกจัดเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ และผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากผู้วิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปนำข้อมูลที่ได้นำมาสรุปและแปลความหมาย ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูล สามารถตอบคำถามและวัตถุประสงค์การศึกษาที่ตั้งไว้หรือไม่ นอกจากการสรุปผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญแล้ว ยังทำให้ผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้นมีคุณภาพพอที่จะสามารถนำมาใช้ได้มากนักน้อยเพียงใด

การตรวจสอบข้อมูล เพื่อความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลมีรายละเอียดการตรวจสอบข้อมูลดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของข้อมูล (Validity) ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าการตรวจสอบข้อมูลการวิจัยว่ามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ คือ

1.1) การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล เพื่อดูความถูกต้องของข้อมูล จากแหล่งที่ได้มาทั้งแหล่งเวลา สถานที่ บุคคล ว่าถ้าต่างเวลาต่างสถานที่ และต่างบุคคลที่ให้ข้อมูล ข้อมูลจะแตกต่างกันหรือไม่ถ้าแตกต่างกันก็จะต้องค้นหาข้อมูลโดยวิธีการต่าง ๆ เพิ่มเติมจนตรวจสอบแล้วว่ามีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ

1.2) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูล (Methodological Triangulation) ซึ่งผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลเรื่องเดียวกันในหลายวิธีการเก็บข้อมูล คือเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

1.3) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยใช้เทคนิคที่ทำให้งานวิจัยเกิดความเที่ยงมากที่สุด โดยกำหนดตัวแบบ (Model) การวิเคราะห์ให้ชัดเจน มีวิธีการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายพิจารณาแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือ มีการสังเกตซ้ำ มีการตรวจสอบข้อมูลกับเจ้าของข้อมูลและผู้เกี่ยวข้อง (Cross Check) ที่สามารถตรวจสอบได้ (Audit Trail)

ผลการวิจัย

โดยแต่เดิมเริ่มก่อตั้งบริษัทและดำเนินธุรกิจผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อะไหล่เครื่องจักรกล และแปรรูปโลหะป้อนให้กับโรงงานอุตสาหกรรมที่ย้ายฐานการผลิตมาอยู่ในประเทศไทย ในเบื้องต้นการดำเนินธุรกิจจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปแต่เมื่อปี พ.ศ. 2546 ต้องขยายธุรกิจแบบก้าวกระโดดตามลูกค้าที่เป็นธุรกิจข้ามชาติโดยได้กู้หนี้ยืมสินมาลงทุนและ

ย้ายโรงงานมาอยู่จังหวัดชลบุรีทำให้ภาระหนักกับยอดขายไม่สมดุลกันทำให้ขาดสภาพคล่องหมุนเวียนไม่ทันประกอบกับปี พ.ศ. 2550 เกิดวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ทำให้ประสบปัญหาหนักกว่าเดิม ผู้บริหารตัดสินใจขายเฉพาะตัวโรงงานโดยเป็นการเช่าโรงงานแทน และนำเงินมาชำระหนี้ได้หมด โดยได้นำเงินที่เหลือจากการชำระหนี้บางส่วนมาซื้อที่ดินสำหรับสร้างโรงงานในอนาคตจำนวน 12 ไร่ และมีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินธุรกิจที่สามารถทำให้อำนาจเงินต่อไปได้ ผู้บริหารและพนักงานในองค์กรจึงได้เริ่มเรียนรู้ทำความเข้าใจประยุกต์แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน ผลที่สืบเนื่องจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้บริษัทมีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นทุกปีสามารถเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 1 ล้านบาท เป็น 22 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2558 และได้สร้างโรงงานแห่งใหม่ขึ้นบนที่ดินที่ได้ซื้อไว้ ทำให้องค์กรมีกำไรสามารถดำเนินธุรกิจให้อยู่ได้ในระยะยาว จากการศึกษาพบว่า กระบวนการสร้างกลยุทธ์โดยบริษัทได้ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกคุณภาพงานให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมรับผิดชอบคุณภาพงานมากขึ้นโดยว่าจ้างผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาฝึกอบรมให้แก่พนักงานในองค์กร เพราะที่ผ่านมาพนักงานขาดจิตสำนึก ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ผลิตงานออกมาเสียเกินกว่าเป้าหมายทำให้ไม่มีกำไร บริษัทได้รณรงค์เพื่อให้พนักงานมีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้และรับองค์ความรู้ใหม่ ๆ สลายพฤติกรรมเดิมทิ้งไป โดยฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างจิตสำนึกคุณภาพงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเสริมทักษะให้แก่พนักงานในด้านการให้ความรู้ การให้คำปรึกษา แนะนำ ในเรื่องแนวคิดและเครื่องมือการเพิ่มผลิตภาพขั้นพื้นฐาน การเสริมแนวคิดและทักษะการจัดการ ทั้งระดับบุคคลและระดับทีม เพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาทีม และพัฒนางาน การเพิ่มมุมมองธุรกิจ คุณภาพ และลูกค้าในรูปแบบกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ภายหลังการฝึกอบรมพนักงานขององค์กรให้ผลตอบรับในเรื่องจิตสำนึกคุณภาพงานมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้บริหารขององค์กรจึงได้ทุ่มเทเอาใจใส่ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นลำดับแรก เพราะแม้องค์กรใดก็ตามจะมีงบประมาณในการลงทุนทำธุรกิจเป็นจำนวนมาก ถ้าบุคลากรขององค์กรไม่ให้ความร่วมมือ ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดแล้วก็ไม่สามารถที่จะทำให้องค์กรนั้นอยู่ได้ด้วยคามยั่งยืน พนักงานที่มีคุณภาพ คือ เสาหลักในการค้าขายให้องค์กรดำเนินธุรกิจได้ในระยะเวลายาวนาน ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย่อมได้รับความเป็นธรรมจากผลการประกอบการขององค์กรอย่างยุติธรรม

กระบวนการบริหารจัดการ การบริหารจัดการองค์กรภายใต้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายอย่างจริงจัง ลดรายจ่ายฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น การใช้จ่ายที่รู้จักประมาณตนเอง การฝึกการจัดการจิตใจตนเองว่า ต้องไม่ซื้อของในสิ่งที่ไม่จำเป็น การรู้จักบริหารจัดการความพอประมาณในองค์กร ทาที่พึงทางใจเพื่อการสร้างสุขในองค์กรอย่างแท้จริง การบริหารจัดการองค์กรโดยให้ตรงจุด การบริหารจัดการที่ประสบผลสำเร็จนั้น ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อสร้างความผาสุกในองค์กร มีความเสียสละต่อส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตน เห็นได้อย่างชัดเจนว่า กระบวนการบริหารจัดการตนเองโดยการสร้างกลุ่มกิจกรรมภายในองค์กรเพื่อการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต ที่ทำให้พนักงานในองค์กรทุกคนรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน ตลอดจนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่พนักงานไม่เคยได้รับมาก่อน ทำให้บริษัทมีผลกำไรจากการประกอบการซึ่งเป็นส่วนเกินจากการลงทุนได้มากขึ้น ผลกำไรที่ได้ก็เป็นผลจากน้ำพักน้ำแรงของพนักงานทุกคนที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตนเองโดยไม่จำเป็นต้องไปลงทุนอะไรเพิ่มเติม ผลกำไรส่วนนี้ก็จะสะท้อนกลับมาที่ตัวพนักงาน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน ในรูปของโบนัส การเพิ่มเงินเดือนประจำปี สวัสดิการส่วนอื่น ๆ และการบริจาค สู้สังคมชุมชนการกุศล ทำให้พนักงานและองค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข พนักงานมีความจงรักภักดีต่อองค์กรมีงานทำเป็นระยะเวลาที่ยาวนานโดยเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถสัมผัสและพิสูจน์ได้ ในทางที่จะใช้เป็น ตัวแบบ (Model) ในการวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยเกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ปัจจัยทางด้านนวัตกรรมองค์กร ปัจจัยเกี่ยวกับทุนในการขับเคลื่อนองค์กร และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร สำหรับการดำเนินธุรกิจต่อไป

ปัจจัยเกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ปัจจัยหลัก คือ การพึ่งตนเองขององค์กร ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันความเสี่ยง และการสร้างองค์ความรู้คู่คุณธรรมขององค์กร จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการพึ่งตนเองขององค์กร ที่ส่งผลทำให้บริษัทประสบความสำเร็จในการสะสมทุนแบบพอเพียงเนื่องจากผู้บริหารและพนักงานในองค์กรได้ประยุกต์แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองในประเด็นต่าง ๆ คือ การยึดหลักความไม่ประมาทในการทำงาน การละทิ้งอุปาทาน 4 คือ การไม่ยึดมั่นในตัวตน การตัดสินใจลงทุนที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีความรู้ที่ตนเอง

ถนัด การร่วมกำจัดการรับขึ้นทั้งภายในองค์กรของตนเอง และภาครัฐ การจ่ายสินบนล้วนเป็นต้นทุนที่ทำให้องค์กรไม่มีกำไร การสร้างความพอประมาณในองค์กร ใช้กำลังการผลิตที่พอดีกับความต้องการของลูกค้า

ความมีเหตุผลองค์กรมีการตัดสินใจบนพื้นฐานความเป็นจริง มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการ 5 w การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การสร้างความเป็นผู้นำ การตั้งเป้าหมายองค์กร นโยบายคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ชีวอนามัยความปลอดภัยในการทำงานและการสื่อสารภายในองค์กร นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงสร้างภูมิปัญญาองค์ความรู้ในองค์กร มีระเบียบปฏิบัติการฝึกอบรมทักษะการผลิตและทักษะชีวิตการสร้างสุขในองค์กร การสร้างคุณธรรมในองค์กร ทั้งผู้รับจ้างช่วงการผลิต และลูกค้า องค์กรมีการแบ่งปันผลตอบแทน สวัสดิการได้รับผลประโยชน์ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม และ การใช้ชีวิตของพนักงานในองค์กร การวางแผนการดำเนินชีวิต และเป้าหมายของตนเอง การเรียนรู้แนวทางแห่งการบรรลุเป้าหมายและสร้างสุขของชีวิต การธรรมาภิบาลพนักงานดำเนินชีวิตด้วยความเพียรและมีสติ

ปัจจัยด้านการสร้างภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจใด ๆ ก็ตามถ้าต้องการกำไรที่สูงมากความเสี่ยงย่อมสูงตามไปด้วย หากต้องการกำไรที่ไม่มากพอความเสี่ยงจะต่ำลง ผู้บริหารองค์กรใช้ประสบการณ์จากข้อผิดพลาดที่เคยประสบมานำมาเป็นบทเรียนในการลงทุนเพื่อป้องกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำซ้อน ซึ่งเป็นบทเรียนที่ต้องจดจำไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำรอยเดิมอีก การเริ่มต้นการลงทุนด้วยการเรียนรู้ คือ การสำรวจและสอบถามตนเองว่า “อะไร คือ เป้าหมายของการลงทุนและเราต้องการลงทุนเพื่ออะไร” เช่น ลงทุนเพื่อสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจ หรือลงทุนเพื่อสร้างสุขให้กับองค์กรและความมีอิสระจากการถูกเอารัดเอาเปรียบจากทุนนิยมที่มากเกินไป ผู้บริหารบริษัทได้ใช้ประสบการณ์ในการเจรจากับลูกค้าหากมีการลงทุนเพิ่มในโครงการใหม่ ๆ ต้องมีความจริงใจต่อกันโดย “ให้ลูกค้าเป็นผู้ลงทุนในด้านเครื่องจักรกลและวัตถุดิบให้ก่อน” หากจะมีการลงทุนโดยองค์กรก็จะเป็นการลงทุนอย่างพอประมาณโดยเป็นการนำเงินจากผลกำไรสะสมไปลงทุนเท่านั้น และองค์กรได้สร้างเกราะกำบังภูมิคุ้มกันความเสี่ยงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละแผนก หากมีความจำเป็นต้องลงทุนเพิ่มเพื่อขยายงานจะไม่ก่อหนี้เกิน 0.5 เท่าของทุนเพื่อไม่ให้เกิดภาระหนี้ที่มากเกินไป

การสร้างองค์ความรู้คุณธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีขององค์กร คือ การสร้างความผูกพันในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างความผูกพันไม่ใช่แค่ความรู้สึกความพึงพอใจ รู้สึกรักหรืออยากอยู่กับองค์กรให้นานที่สุด แต่ยังหมายรวมถึงการสร้างความรู้สึกอยากร่วมเดินไปกับองค์กร เสมือนเป็นเจ้าของธุรกิจร่วมกันด้วย การคิดถึงพนักงานของตัวเองก่อนเสมอเพื่อให้พนักงานทำงานได้ดีและมีความจงรักภักดีมีความผูกพันกับองค์กร การดึงดูดและการทำให้บุคลากรที่มีความสามารถอยู่กับองค์กรในระยะยาวนั้น คือ การสร้างให้เกิดความสุขกับการทำงาน บริษัทดูแลพนักงานดี พนักงานก็จะดูแลบริษัทอย่างดีด้วย การสร้างและพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงศักยภาพขึ้นมาเป็นผู้บริหารในองค์กร หรือการนำเสนอเป้าหมายในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการลดของเสียในสายการผลิตก็จะมีโอกาสในการเป็นผู้นำรุ่นใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ และ การให้พนักงานยึดหลักในการทำงาน ไม่จำเป็นต้องเป็นที่หนึ่ง แต่ต้องทำงานไม่เหมือนใคร องค์กรแห่งนี้จะมีการทำงานล่วงเวลาน้อยให้พนักงานได้พักผ่อนอย่างเต็มที่เพื่อให้พนักงานมีความสุขแต่มีรายได้จากการทำงานที่พอเพียงจากการแบ่งสรรปันส่วนของผลประโยชน์ที่พนักงานได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจให้แก่องค์กร

ปัจจัยทางด้านนวัตกรรมองค์กร ซึ่งประกอบด้วย นวัตกรรมการบริหารจัดการ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่พอเพียงทางสายกลาง และนวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จากการศึกษา พบว่า นวัตกรรมการบริหารจัดการ ดังกล่าวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร ผู้บริหารได้เป็นผู้นำการจัดการองค์กรที่สร้างบทบาทความรับผิดชอบ และเจตนาธรรมาภิบาลในการผลักดันนวัตกรรมเข้าสู่องค์กรและเป็นผู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์กร มีความเป็นภาวะผู้นำในการจัดการและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่พนักงานในบริษัท มีภาวะผู้นำที่กล้าเสี่ยงในการพัฒนาแต่มีภูมิคุ้มกันรองรับตลอดเวลา นอกจากนั้นนวัตกรรมยังสร้างพลังผลักดันเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่จะให้พนักงานในองค์กรมีความสามารถในการพัฒนาสินค้า นวัตกรรมและการบริการใหม่ ๆ อยู่เสมอนั้น คือ การเปิดโอกาสให้พนักงานได้คิดตลอดเวลาการทำงานการคิดให้แตกต่างจากคนอื่น คือ ถ้าทำงานด้วยความปกติแสดงว่า ไม่ปกติ แต่ถ้าทำงานแล้วมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น แสดงว่า การทำงานทุกอย่างอยู่ในความปกติและ นวัตกรรมการบริหารจัดการยังช่วยสร้างนวัตกรรมความผูกพันให้กับพนักงานในองค์กร พนักงานที่เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมและผลักดันองค์กรไปข้างหน้า การสร้างความผูกพันในองค์กรเป็นกุญแจสร้างความสำเร็จสู่ความยั่งยืนโดยได้สร้างสิ่งสำคัญ ดังนี้ การดึงดูด และการทำให้บุคลากรที่มีความสามารถอยู่กับองค์กรในระยะยาว การสร้างสัญญาใจด้วย

การให้ใจ ผูกใจ ให้เกียรติ ให้โอกาส ให้อภัย แก่พนักงาน เพื่อผูกพันกับองค์กรที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในระยะยาว การพัฒนาทักษะและศักยภาพของพนักงานรายบุคคล และเป็นทีม การสร้างและพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กรเพื่อทดแทนพนักงานที่เกษียณอายุ

นวัตกรรมเทคโนโลยีที่พอเพียงทางสายกลาง เป็น การสร้างนวัตกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่เป็นที่ยึด ของตนเอง คือ เครื่องสีข้าวขนาดเล็กที่สามารถสีได้ทั้งข้าว ขาวและข้าวกล้องซึ่งเป็นนวัตกรรมทางด้านเครื่องจักรกล การเกษตร ซึ่งจำหน่ายให้เกษตรกรในราคาถูกสามารถเป็น เจ้าของได้ เหมาะสำหรับมีไว้ในครอบครัวนับเป็นนวัตกรรมของ บริษัทที่ไม่ต้องไปพึ่งพาในการรับจ้างผลิตแต่เพียงอย่างเดียว อีกต่อไป ทำให้บริษัทเริ่มมีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นของ ตนเอง

การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต ของตนเองโดยการดัดแปลงเครื่องจักรเก่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีรูปร่างพิเศษได้เสมือนเครื่อง จักรเฉพาะที่มีราคาแพงที่เป็นเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และมีความสามารถรวมทั้งคุณภาพประสิทธิภาพได้เหมือน กับเครื่องจักรกลที่นำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้บริษัท สามารถลดต้นทุนการผลิตและสามารถสร้างความได้เปรียบ ในการแข่งขันได้ โดยบริษัทได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงาน นวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ วิสัยทัศน์ (VISION) ขององค์กรได้พูดถึงแนวทางในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ไว้เป็นสำคัญ คือ “เป็นผู้นำองค์กรแห่งการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาทักษะการผลิต และ ทักษะชีวิตสู่การสร้างสุข ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอ เพียง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย สังคมส่วนรวมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บริษัทได้ คำนี้ถึงและให้ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่ขั้นตอน การคิดสรรและคัดเลือกพนักงานใหม่ที่จะมา ร่วมงานในองค์กร พิจารณาจากผู้ที่มีความตั้งใจจริงโดย พิจารณาจากจิตใจที่ผู้สมัครให้ความสนใจ ให้โอกาสกับผู้ ที่ด้อยโอกาสที่มีความประสงค์และตั้งใจที่ยากทำงานจริง ๆ และอยู่กับองค์กรในระยะเวลายาวนาน พิจารณาจากผู้ที่มี วิสัยทัศน์กว้างไกลและมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ที่จะนำ มาใช้กับองค์กร พิจารณาจากผู้ที่มีแนวคิดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมพัฒนา การมอบหมายงาน ที่ท้าทาย การให้พนักงานไปเรียนรู้วิธีการทำงานกับหน่วย งานอื่น การโอนย้ายและหมุนเวียนงานเพื่อเรียนรู้งานหลาย หน้าที่ การพัฒนาพนักงานโดยใช้ระบบที่เลี้ยงเป็นการสร้าง ความสัมพันธ์ ความคุ้นเคย ทศณคติที่ดี สร้างบรรยากาศที่ดี

ในการทำงานให้แก่พนักงาน

การฝึกทักษะการผลิตโดยนวัตกรรมการฝึกประสบ การณ์การพัฒนาทักษะการผลิตเป็นรายบุคคลด้วยเทคโนโลยี CNC ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการทำงานกับองค์กรเป็นการพัฒนา ความรู้ ทักษะการทำงาน และการปรับตัวในการทำงานกับ บุคคลอื่น การเป็นช่างที่มีทักษะที่ดีต่อตนเองและองค์กรใน อนาคต การฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความคล่องตัว มากขึ้นด้วยเพราะเทคโนโลยี CNC ต้องใช้ซอฟต์แวร์ในการ เขียนแบบ ออกแบบแล้วนำมาแปลงเป็นโปรแกรมเพื่อสั่ง เครื่องจักรให้ทำงาน การฝึกประสบการณ์การพัฒนาทักษะ เป็นการฝึกความตั้งใจเน้นการลงมือปฏิบัติจริงทำงานจริง สามารถสอนคนอื่นต่อได้ นวัตกรรมการฝึกประสบการณ์ การพัฒนาทักษะการผลิตเป็นรายบุคคลด้วยเทคโนโลยี CNC เป็นการสร้างทักษะด้านการผลิตแก่บุคลากรเป็นการ ภายในเพื่อให้ความเชี่ยวชาญในด้านทักษะฝีมือที่นำไปสู่ การพัฒนาเป็นทุนมนุษย์ขององค์กรเพื่อสร้างความได้เปรียบ ในการแข่งขันต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ วิสาหกิจขนาดเล็กล้มข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ ดังนี้

ข้อค้นพบ “การบริหารจัดการทุน (Capital Manage- ment)” จากการที่องค์กรได้เริ่มดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2546 องค์กรดำเนินธุรกิจมาแบบสม่ำเสมอ ทำให้สามารถขยายกิจการได้เป็นปกติ แต่ปี พ.ศ.2546 บริษัทได้ขยายกิจการแบบก้าวกระโดดและได้เพิ่มทุน จดทะเบียนจาก 1 ล้านบาทมาเป็น 10 ล้านบาทรวมทั้งได้ สร้างภาระหนี้เป็น 35 ล้านบาทซึ่งเป็นการขยายธุรกิจตาม กระแสกดดันของทุนนิยมข้ามชาติที่เป็นลูกค้าหลัก ทำให้มี ภาระหนี้สินต่อทุน 3: 1 เท่า และปี พ.ศ.2550 ได้เกิดวิกฤติ แอมเบอร์เกอร์ทำให้ธุรกิจชะงักงัน บริษัทแทบจะเอาตัว ไม่รอดทำให้ผลการประกอบการของบริษัทขาดทุนอย่างหนัก ผู้บริหารได้ใช้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาวิกฤติ ต้องขาย โรงงานสามารถชำระหนี้ที่ผูกพันได้หมดและมีเงินเหลือเก็บ เป็นทุนหมุนเวียนและมองการณ์ไกลในการซื้อที่ดินเพื่อขยาย โรงงานในอนาคต จำนวน 12 ไร่ โดยได้น้อมนำแนวคิดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใ้องค์กรตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของ พนักงานในการแก้ไขปัญหาทำให้องค์กรอยู่รอดมาได้ ผู้บริหาร องค์กรได้ใช้ กระบวนการดำเนินการทางธุรกิจแก่องค์กร ที่ มีนวัตกรรมการบริหารจัดการที่เป็นของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงเพื่อการสร้างผลกำไรส่วนเกิน

จากทุนเท่านั้น แต่เน้นการเกิดประโยชน์และการสร้างสุขแก่พนักงานในองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคมรอบข้าง และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงให้อยู่รอดได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ 3 แหล่ง คือ จากการลงมือปฏิบัติจริงโดยการลองผิดลองถูกเน้นกระบวนการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลของการลงมือปฏิบัติจริงทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเห็นประโยชน์สูงสุด ในบางครั้งบริษัทไม่สามารถรอการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไปได้ จึงดำเนินการวิจัยพัฒนาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งองค์กรเอกชนอื่น ตั้งแต่กระบวนการเพิ่มผลผลิต ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการ QCC (PDCA) Kaizen 5S และ Lean Manufacturing เป็นต้น เพื่อให้ได้ต้นทุนที่ต่ำสุดและประสิทธิภาพสูงสุด และการทำกิจกรรมร่วมกันโดยให้พนักงานในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การแบ่งปันผลประโยชน์จากกำไรส่วนเกินอย่างเป็นธรรมทุกภาคส่วน ซึ่งต้องมีการทดลองหรือ Pilot Run ก่อนแล้วนำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขจนได้สูตรสำเร็จที่มั่นใจได้ว่าสัมฤทธิ์ผลจึงนำไปขยายผลเป็นมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติเป็นการต่อไป การบริหารจัดการทุนที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัย ไม่ว่าจะเป็นทุนทางการเงิน ทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ ทุนทางวัฒนธรรม และทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการพึ่งตนเองและการเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและรอดมาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่นอกเหนือจากองค์ความรู้ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั่วไป นวัตกรรมดังกล่าวแม้จะเป็นการออกแบบโดยระบบสากลของทุนนิยมกระแสหลัก (ISO Central Secretariat, 2012-05) เมื่อบริษัทได้นำมาใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กรซึ่งสามารถทำให้ลดการสูญเสีย ลดขั้นตอนกระบวนการที่ไม่จำเป็น ลดต้นทุนการผลิตได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารที่อยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถทำให้บริษัทมีกำไรส่วนเกินจากการนำนวัตกรรมการบริหารจัดการ (Management Innovation) มาใช้ในองค์กรได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับความหมายที่ Howaldt (2012) ให้ไว้ว่า

“การเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนนวัตกรรมทางสังคมเพื่อยืนยันว่า นวัตกรรมทางสังคมจะดึงดูดความสำคัญและความอยู่รอดได้มากกว่านวัตกรรมทางเทคนิคเพราะมันเป็นการจัดการกับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมทาง

สังคม สามารถทำให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในเชิงรุกในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาที่คาดการณ์ไว้”

ข้อค้นพบ “เทคโนโลยีแบบพอเพียง (Sufficiency Technology)” จริงอยู่เทคโนโลยีนั้นสามารถทำให้ผลิตสินค้าได้เร็วต้นทุนสินค้าต่ำแต่เทคโนโลยีเหล่านั้นมีราคาแพงซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องมีการลงทุนแบบพอประมาณ แต่จากความมุ่งมั่นในการพัฒนาบุคลากรขององค์กร การฝึกอบรมทักษะจนมีประสบการณ์ทำให้เกิดความชำนาญในงานที่ทำงานมีความสามารถค้นคว้านวัตกรรมเพื่อพัฒนาไปสู่การลดต้นทุนการผลิตและสามารถผลิตชิ้นงานที่มีมูลค่าเพิ่มได้ซึ่งเป็นเทคโนโลยีแบบพอเพียง ที่บุคลากรขององค์กรผ่านการฝึกประสบการณ์ ฝึกทักษะการผลิตให้มีความชำนาญสามารถนำเครื่องจักรเก่าที่หมดสภาพใช้งานหรือซื้อเครื่องจักรที่มีราคาไม่แพงแล้วนำมาดัดแปลงเป็นนวัตกรรมใหม่ให้สามารถทำงานเทียบเท่าเครื่องจักรกลที่มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างเท่าเทียมโดยมีต้นทุนที่ต่ำกว่าแต่ประสิทธิภาพเท่าเทียมเทคโนโลยีไฮเทคทำให้บริษัทมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำมียอดขายเท่าเดิมแต่ได้กำไรสูงขึ้น ทำให้มีกำไรสะสมในทุก ๆ ปีและสามารถสะสมทุนที่เป็นทุนนิยมแบบพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ Schumacher (2014) ที่พูดถึงปัญหาการผลิตว่า “ในด้านการเกษตรและสวนครัว เราอาจให้ความสนใจในความสมบูรณ์แบบของวิธีการผลิตซึ่งเหมาะสมในด้านชีววิทยาสร้างความอุดมสมบูรณ์ของดิน และก่อให้เกิดอนามัย ความงามและความถาวรแล้ว ประสิทธิภาพก็จะเกิดขึ้นเอง แต่ในด้านอุตสาหกรรมเราอาจให้ความสนใจในวิวัฒนาการของเทคโนโลยีขนาดย่อม เป็นเทคโนโลยีที่ปราศจากความรุนแรง เป็นเทคโนโลยีที่มีศักดิ์ศรีของความเป็นคน” แต่มีความแตกต่างตรงที่ เทคโนโลยีแบบพอเพียงเป็นเทคโนโลยีที่มีชีวิต มีคุณภาพที่สร้างขึ้นมาจากน้ำพักน้ำแรงของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมทักษะ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทัดเทียมเทคโนโลยีโลกาภิวัตน์ที่ซื้อมาในราคาแพง

ข้อค้นพบ “ทุนนิยมแบบพอเพียง (Sufficiency Capitalist)” ผลจากกระบวนการพัฒนาด้วยกลยุทธ์การค้าเน้นธุรกิจการพึ่งพาตนเองขององค์กรทั้งการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วย 5ส. QCC Kaizen และ Lean Manufacturing รวมทั้งการนำปัจจัยนำเข้าด้านทุน ด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในองค์กร จากที่บริษัทแทบจะดำเนินธุรกิจต่อไปไม่ได้ซึ่งประสบกับการขาดทุนอย่างหนักมีภาระหนี้สินที่เกินกว่าที่บริษัทจะแบกรับภาระได้ แต่ภายหลังจากที่บริษัทได้ดำเนินธุรกิจด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 เป็นต้นมาก็จะเห็นผลการประกอบการของ

บริษัทเติบโตขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากตัวเลขการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัทเป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ในการสะสมทุนได้จริงซึ่งเป็นทุนนิยมแบบพอเพียงที่มีชีวิต ที่วิสาหกิจขนาดเล็กดำเนินธุรกิจด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากทุนของตนเองอย่างพอประมาณแบบค่อยเป็นค่อยไปเน้นกำไรในระยะยาว ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เป็นองค์กรที่พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้กำไรแล้วนำส่วนเกินจากการลงทุนมาแบ่งสรรปันส่วนแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างยุติธรรม ซึ่งมีความแตกต่างจากการสะสมของทุนนิยมกระแสหลักโดยสิ้นเชิงตามความหมายของ Zsolnai (2009) ที่ว่า “หลักเศรษฐศาสตร์ตามระบบทุนนิยมที่นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมีหลักการสำคัญ คือ การทำกำไรสูงสุด (Profit-Maximization) การกระตุ้นความต้องการ (Cultivating Desires) การแข่งขันในตลาด (Introducing Markets) ใช้กระแสโลกเป็นตัวชี้้นำ (Instrumental Use of the World) และ ใช้หลักจริยธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของตน (Self-Interest Based Ethics)”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1. สนับสนุนให้มีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรม & เกษตรกรรมสำหรับวิสาหกิจขนาดเล็กด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะ รวมทั้งจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ศึกษาของวิสาหกิจขนาดเล็กสำหรับประชาชน ชุมชน ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจศึกษา โดยให้ภาครัฐจัดหาหรือสนับสนุนทำเลที่ตั้งให้

1.2. เผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดเล็กที่สามารถสะสมทุนเป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสังคมส่วนรวม ให้สาธารณชนได้รับรู้อย่างกว้างขวางรวมทั้งส่งเสริมงานวิจัยในการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจ เพื่อสร้างองค์ความรู้เฉพาะสำหรับการพัฒนา วิสาหกิจขนาดเล็ก ธุรกิจชุมชน และภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย

1.3. ขยายผลแนวคิดการสะสมทุนที่เป็นทุนนิยมแบบพอเพียงไปสู่วิสาหกิจขนาดเล็กรายอื่น ๆ เพื่อให้วิสาหกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจชุมชน และหน่วยต่าง ๆ ในชุมชนภาคประชาสังคมได้เรียนรู้ถึงแนวทางการนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและนำไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการสังเคราะห์องค์ความรู้ Piampong san & Team (2006) ในงานวิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง บริบทสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบ เพราะการศึกษาวิจัยกรณีศึกษาระหว่างวิสาหกิจขนาดเล็ก กับ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในแต่ละบริบทและสภาพแวดล้อมของธุรกิจอาจมีขนาดและลักษณะของธุรกิจแตกต่างกันว่า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่สามารถนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสะสมทุนเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการสร้างสุขได้หรือไม่

2.2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นข้อค้นพบที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า การใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการสะสมทุนของวิสาหกิจขนาดเล็กสามารถทำได้ เป็นบทสรุปที่สามารถนำกระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ ของกระบวนการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการสะสมทุนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเชื่อมโยงขยายในการสร้างปลูกจิตสำนึกให้สังคมได้รับรู้ว่า แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่แค่ วลี หรือ วาทกรรม แต่เป็นวิถีธรรมที่มีชีวิต เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีคิด สุวิถีแห่งการสร้างสุขอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงโดยแท้จริง ในทั่วทุกพื้นที่และทุกองค์กรของประเทศทั้งเศรษฐกิจและการศึกษาไทยอย่างไร

สรุป

การสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยค้นพบแล้วเห็นว่า มีประโยชน์ที่จะทำให้อุตสาหกรรมขนาดเล็กสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง แม้จะเป็นการสะสมทุนที่มีปริมาณทุนไม่มากนักซึ่งทำให้อุตสาหกรรมขนาดเล็ก สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้เพียงพอต่อการดำรงชีพตามความเหมาะสมขององค์กรในระยะยาว ทำให้สมาชิกในองค์กรอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุข ชุมชนรอบข้างได้รับประโยชน์ในการมีงานทำ ซึ่งเป็นการสะสมทุนที่เป็นทุนนิยมแบบพอเพียงที่มีชีวิต ที่เป็น “สังคมนิยม” ไม่ใช่แค่ “วาทกรรม” ไม่ก้าวกระโดดตามกระแสทุนนิยมโลกการสะสมทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดเล็ก ผลการวิจัยได้อธิบายให้เห็นกระบวนการที่บริษัทได้นำมาใช้ให้เห็นผลถึงการสะสมทุนแบบพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลนำไปสู่แนวทางในการสะสมทุนไม่ว่าจะเป็น กระบวนการในการนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ กระบวนการในการนำปัจจัยด้านนวัตกรรมขององค์กรไปใช้ให้เกิดผล การนำปัจจัยของทุนต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการสะสมทุน และการนำปัจจัยเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(Stakeholder) มาบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การสะสมทุนแบบพอเพียงให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้อย่างแท้จริง

References

- Howaldt, J. (2012). *Social Innovation and Workplace Innovation in Germany*. Technische Universität Dortmund.
- ISO Central Secretariat. (2012-05). Quality Management Principles. 1, Chemin de la Voie-Creuse Case postale 56. CH – 1211 Genève 20. Switzerland.
- Phanthasen, A., Kiatdeep, P., & Premchuen, S. (2003). *The Application of the Sufficiency Economy Project to Small and Medium Enterprises*. Bangkok: The Thailand Research Fund (TRF). [in Thai]
- Piampongsan, P. (2012). *Demolition of Ecological Sustainability and Social Justice: Critique of Political Economy*. Bangkok: K.Pol Company (1966) Co., Ltd. Publisher. [in Thai]
- Piampongsan, P., Phanthasen, T., & Piamyat, S. (2006). *Synthesis of knowledge about Sufficiency Economy*. In Phanthasen, A. (Editor) Bangkok: The Thailand Research Fund (TRF). [in Thai]
- Podhisita, C. (2001). *Science and Art of Qualitative Research*. 6th ed. Bangkok: Amarin Printing & Publishing. [in Thai]
- Prasartset, S. (1980). *The Evolution of the Thai Capitalist class. The Evolution of Thai Capitalism*. Chatthip, N. Editor. Bangkok: Faculty of Economics, Chulalongkorn University. [in Thai]
- Praditsilp, Ch. (2012). *Social Research Methodology*. Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University. [in Thai]
- Schumacher, E.F. (2014). *Small is Beautiful, Economics as if People Mattered*. New York: Harper and Row Publishers.
- Zsolnai, L. (2009). Buddhist Economics for Business. <http://laszlo-zsolnai.net/content/buddhist-economics-business> (Accessed 26 May 2015).